

Ministrant

květen 2007

číslo: 2

Vázení a milí čtenáři,
Tak konečně vychází druhé číslo. Čas rychle běží, a tak, než jsme se mohli nadát, přišel květen, měsíc květeny. Jak už název napovídá, jaro je již v plném proudu. Příroda se probudila a dává nám o tom vědět. Začínají kvést první tulipány, zatímco už naopak odkvétají první jarní květiny, kterými jsou podběl, se svou žlutou barvou, hlaváček jarní, který je mu svou nazlátlou barvou okvětních lístků podobný, sasanka hajní s bílými květy, plícník lékařský a mnoho dalších (Dokážete je od sebe rozeznat?). I stromy však nemohou zůstat pozadu. Po době chladu, když slunce získalo nazpět svou sílu, se začaly opět zelenat a objevily se první květy na paždí mladých větvích. Položme si otázku, kdo za tímto zázrakem přírody stojí, kdo je tak mocný, že dokázal stvořit takovou nádheru. Jedině náš Pán.

Nebojme se Dát šátek

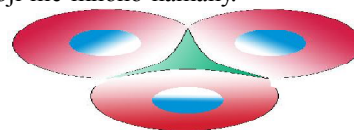
V neděli jsem si vyšel na procházku z Lažánek do Bítýšky. Všechno kvetlo – příroda se vzbudila, slunce hřálo, vítr příjemně ovíval a pohyboval korunami stromů. Po chvíli jsem zašel do lesa. Všude byla cítit vůně pryskyřice. Začal jsem se odevzdávat této sváteční atmosféře.

Lehl si na mýtinu a ruce založil v týl. Zavřel oči a začal přemýšlet, co všechno jsem neudělal, co chci udělat a co se mně nechce. V tom jsem usnul – nevím ani, jak se mi to podařilo. Zdál se mně pěkný sen: V tom snu jsem viděl jednu malou vesnici, ve které žili jen samí trpaslíci. Všichni se měli moc rádi a panovala mezi nimi veselá nálada. Obyvatelé měli jednu zvláštnost. Při každém shledání se obdarovávali. Když se potkali, pozdravili, podali si ruce, popřáli všechno nejlepší a mnoho úspěchů a dali si navzájem jeden druhému barevné šátky, které si zastrčili za opasek a šli dál. Nikdy by se nestalo, že by někomu šátek došel. Vždycky se našel někdo, kdo tomu druhému daroval další.

Až jednoho dne se do vesnice vetřel neznámý trpaslík. Ve všem se ostatním podobal. Jen v jedné věci se lišil. Neuměl darovat. A tak ostatním záviděl. Rozhodl se jim ublížit. Když se s jedním setkal, dal se s ním do řeči a nalhal mu, že jeho šátek mu vzal soused a že nemá; a že by si měl dávat pozor, aby mu někdo nevezl jeho šátek taky, a pak mu nedaroval jiný. Tak se tento trpaslík podivil, co se děje. Brzy se začalo šeptat v okolí, že někdo ve vesnici si schovává šátky těch druhých. Ve vesnici začala vládnout špatná nálada, záduchivost. Trpaslíci se tak začali bát o své dárky, že se přestali zdravit a dívali se na opačnou stranu, aby toho druhého nezahledli a nemuseli pozdravit. Později to

došlo tak daleko, že když se dva potkali, přešli na druhou stranu cesty, nebo se dokonce otočili a šli mlčky na opačné strany, jen proto, aby se nemuseli pozdravit a vyměnit si dary. Špatný trpaslík byl čím dál víc škodolibější a radoval se z toho, co způsobil. Ostatní trpaslíci se trápili a bylo jim smutno. Nikdo však nechtěl přestat podezřívát toho druhého, poněvadž se obával o svůj šátek. Až jednou šel jeden malý trpaslík se svou maminkou na nákup a proti nim se přibližoval další trpaslík. Matka reflexivně přešla na druhou stranu silnice a táhla potomka za ruku s sebou. Ten se jí však hbitě vysmekl: „Mami, proč nemůžeme jít po této straně silnice, po tomto chodníku, vždyť je dlážděný...“ „Mlč a pojd“ křikla na něj s tlumeným strachem v hlasu matka. Klučík se však vysmekl a přeběhl nazpátek. Setkal se s přicházejícím trpaslíkem. Na chvíli nastalo mlčení. Oba si dívali vystrašeně do očí. Matka dělala, že syna nezná. Jen se zastavila a koutkem oka pozorovala celou situaci z povzdálí. V tom se mladý trpaslík na dospělého usmál, vytáhl z kapsy šátek a podal mu ho. V tom jsem se probudil a vzpomněl si, že se mi nechtělo si doma uklidit, že po mně mamka chtěla, abych jí šel nakoupit – a já reagoval tím, že jsem byl minule, ať jde někdo jiný, že se musím učit. Bylo mně z toho na nic. Celou cestu domů jsem přemýšlel nad tímto snem. Co pro mě znamená? A došel jsem k závěru, že je důležité nebát se začít mít rád, nečekat, až začne mít rád někdo druhý a být připraven dát každému šátek lásky, šátek úsměvu, šátek pozdravení a vlídného slova, šátek, co potěší. A tak si kladu otázku: Zvládnu to? Snažím se, i když je to často těžké a stojí mě mnoho námahy.

Strom Života

Často se říká, že lidé jsou jako stromy. Strom má kořeny, kmen, korunu, plody. Proto se stal naším obrazem. Také člověk potřebuje kořeny, které dávají oporu. Vzpřimuje se a rozvíjí svůj život, potřebuje prostor a vzduch; voda a půda mu dávají sílu, aby z nich vyrůstal a nesl ovoce.

Obsah čísla

Jistě jste velmi napnuti, co se v tomto vydání se dovíte. V rubrice Čím jsou pro nás vzdálení svatí blízcí je pro Vás připraven životopis svatě Ludmily, která byla babičkou svatého Václava (jehož životopis byl uveden v minulém čísle).

Po týdnech napínavého čekání mě čekal nelehký úkol. Vyhodnocení soutěže o nejlepší a nejoriginálnější název tohoto časopisu se dovíte na straně 16.

Také v zde naleznete nové hádanky a hříčky. Doufám, že Vás ani Šotek nezklame a že se pousmějete nad anekdotami.

V našem dalším společném putování a objevování různých zákoutí kostelních prostor se tentokrát vydáme poznávat liturgické předměty.

V tomto čísle má takovou malou premiéru i komiksová hádanka - je to takový krátký detektivní příběh. Doufám, že se Vám, mladším, bude líbit, stejně jako Vám, starším, pro které je přichystána Einsteinova hádanka. Zapojte tedy své mozkové závity a pusťte se do řešení. Nechť se Vám v usilovném snažení daří.

ČÍM JSOU PRO NÁS VZDÁLENÍ SVATÍ BLÍZCI

Svatá Ludmila

Mnoho příběhů z dávných dob nás upoutá tím, jak to tehdy bývalo všechno jiné. Lidé žili v jiných domech než my, nosili jiné šaty, místo v autech jezdili na koních. Žili princové i princezny, králové i žebráci, a mnozí věřili, že mezi nimi žijí taky skřítkové a vodníci a čarodějové. Věřili pohádkám, i když už byli dospělí. Ale dávný příběh o svaté Ludmile je skoro takový, s jakým se můžeme setkat i dnes. A jak často. V každé druhé rodině, kde maminka chodí do práce stejně jako tatínek a o děti se pak stará babička. Jako tamhle v ulici naproti. Bydlí tam malý Vašík; tedy Václav. Jeho maminka je ředitelkou. Mnoho lidí ji musí poslouchat a řídit se přesně podle toho, co řekne. To, co dělá je velice důležitá práce. Když se pak paní ředitelka vrátí domů, je celá unavená a ustaraná, jestli dnes ředitelovala dobře, jestli něco nezanedbala, a tak jí není ani moc do řeči. Ještěže malý Václav má tu svou babičku! Ta je s ním celý den. Hraje si s ním, povídá si s ním, vaří mu to, co má rád a co je zdravé. Taková babička je moudrá a všechno ví. O svého vnoučka pečuje, má ho ráda a on jí, když si jde Václav někdy zahrát s kamarády ven a vrátí se s dírou v kalhotách, babička kalhoty vyspraví, vypere a je to. Když přijde neděle, řekne maminka, že půjde s Vašíkem na procházku, aby byli aspoň chvíli spolu. Jdou parkem a Vašík řekne: „Koukni, maminko, labuť! Vypravuj mi něco o labutích.“ Ale maminka o labutích nevěděla zhora nic. „To babička ví o labutích všechno. Babička mi o nich vypráví pokaždé. Dáš mi maminko housku? Nadrobím vrabečkům.“

Ale maminka žádnou neměla. „To babička má vždycky housku. Můžu se aspoň sklouznout támhle na klouzačce?“ „Zamažeš si kalhoty!“ „To babička mi vždycky dovolí...“ Pak se vrátí domů a maminka je celá mrzutá: „Ten kluk má snad radši babičku, než mě! Slyším jen samé: babička, babička, babička!“ stěžuje si. „To ho, babičko, nějak špatně vychováváš, když ho neumiš vést k tomu, aby miloval především svoji matku! A víte co? Já si musím jít odpočinout, zítra jdu zase ředitelovat, a to je ze všeho nejdůležitější!“ Zavře hlučně dveře a je to. Babička za to, že se o Vašíka stará celý týden, dostane ještě nakonec vyhubováno. Tak nějak to vypadá s Václavem a jeho babičkou naproti v ulici. A skoro stejně to vypadalo s jiným Václavem a jeho babičkou. Žili moc dávno, takže trochu jiné to přece jen bylo. Například v tom, že Václav byl princ. Syn knížete. Jeho maminka, Drahomíra, nebyla ředitelkou, ale kněžnou. A jeho babička nebyl nikdo jiný než svatá Ludmila. A taky: Drahomíra byla pořád samé vladařské povinnosti. Támhle tomu městu musí poručit, aby lépe poslouchalo, támhle do té země musí poslat poselstvo, aby tam věděli, že ona je tu, že je důležitá a oni aby si o sobě moc nemysleli! Tady je zase potřeba postavit nový kamenný hrad, protože ten starý, dřevěný, už nestačí. Pletla se tak do vladaření svého knížecího manžela Vratislava. Tomu se to moc nelíbilo, ale byl to dobrák, a tak Drahomíře nechtěl kazit radost. No, a Václav zůstal na starosti babičce. Ta mu sice nezašívala kalhoty, když se vrátil zvenku, kde si hrál s kamarády, k tomu byla knížecí švadlena. Ani mu nevařila, k tomu byla knížecí kuchařka. Ale ráda ho koupala, česala, a hlavně mu vyprávěla. Ne pohádky o skřítcích a vodnících, jako jiné babičky v té době. Vyprávěla mu o Pánu Bohu a o mnohých jeho

tajemství. Chodila s Václavem do zahrady, rozdávala. To ale nedovólím.“ Drahomíra učila ho pěstovat ovoce, kytky a hlavně víno. Každý keřík vinné révy vyžaduje velkou péči: okopávat, přivazovat, štěpovat a mazlit se s ním. Chránit ho před zimou, před suchem, před škodlivými broučky a muškami, zkrátka – je to práce na celý rok. A když víno dozrává, je zapotřebí se hodně modlit, aby nepřišlo krupobití, vichřice nebo požár, který by úrodu zničil. Když pak přišlo vinobraní, byla sláva. Opět se všichni vinaři modlili, aby tak poděkovali za bohatou úrodu. Víno se pak vylisovalo ze zlatých hroznů a odneslo do kostela, kde kněz Pavel při mši svaté toto víno proměňoval. Bylo to jedno z mnoha těch tajemství, o kterých svatá Ludmila Václavovi vyprávěla. Tak Václav poznal, že práce na vinici je vlastně posvátná. Dále poznal, že posvátná je i práce na poli, a vlastně každá, která slouží k dobrému. Poznal toho mnohem víc, protože to byl chytrý chlapec, a protože mu babička věnovala tolik své péče a lásky. A maminka Drahomíra? No samozřejmě. Zlobila se: „Ten kluk má raději tebe, než mě, svou matku!“ stěžovala si. Václav ale nebyl stále jen babičce za sukní. Měl dva kamarády. S nimi se učil jezdit na koni, střílet kuší i šermovat. Byl přece knížecí syn! Jeden z nich se jmenoval Tuna. Byl to cvalík. Druhý se jmenoval Komoň. Miloval koně a uměl to s nimi. Zažili spolu spoustu dobrodružství a legrace. Když pak nastal čas nechat her a vrátit se domů, brával s sebou Václav i kamarády. Ti pak dostali od babičky Ludmily svačinu a často i nějaký dárek. A teprve pak šli domů i oni. Maminka Drahomíra to nerada viděla: „Netahej tak často do našeho knížecího sídla ty dva umouněnce!“ mračila se. „Maminko, ale babička...“ To bylo něco pro Drahomíru: „Babička, babička, pořád jen babička. Já vím, že by nejraději pozvala kdejakého pobudu a rozdala všechno, co má. I z našeho by

rozdávala. To ale nedovólím.“ Drahomíra zadupala zlostně střevičky a šla raději zase vládnout, aby se nemusela rozčilovat. Ona babička Ludmila měla přiléhavé jméno: byla lidem milá. Lidé jí měli rádi, raději než svou panovnici Drahomíru. Začali s tím právě Tuna a Komoň. Ukazovali lidem krásné dárky, které jim štedrá Ludmila dávala, jak je hodná a jaké má Václav štěstí, že má takovou babičku.

U dveří knížecího sídla se začali objevovat ti, kteří potřebovali pomoc. A Ludmila pomáhala ráda. Tomu dala peníze na opravu střechy, onomu jídlo pro něj i pro jeho jedenáct dětí, jinému zase kravku, aby jeho nemocný synek měl dost mléka. Tu zase darovala šaty děvčeti, aby byla krásnou nevěstou; šaty jako pro královnu. Potom už ani nečekala, až někdo zaklepe na dveře, ale sama vyhledávala potřebné a chudé, aby jim poskytla lék, úsměv, útěchu. A taky radu: „V čem mohu, ráda pomohu, ale všechny vaše bolesti nevytlčím. Jak málo vám vlastně můžu dát. A skřítki, vodníci nebo čarodějové vám taky od bídy a bolesti nepomohou.“

„Co tedy máme dělat?“ ptali se přemnozí. „Svá trápení darujte našemu Otci nebeskému. K němu se obračejte, k němu volejte. On je věrný a nikoho neopustí. Pro nás všechny poslal na svět Syna, aby nám ukázal cestu. Jděte po té cestě, a pak vám nic nebude chybět.“ Vnuček Václav chodil mezi ty lidi s babičkou a všechno si to ukládal do paměti.

Drahomíru však takové věci velice zlobily: „Ti chudáci jsou tu přece k tomu, aby poslouchali moje rozkazy a příkazy. A ne k tomu, aby se modlili!“ Jednou, bylo to právě v neděli, si Drahomíra řekla, že si s Václavem promluví, aby o tom Ludmila nevěděla. Myslela si, že jako babičce ukáže! Procházela se s Václavem po knížecí zahradě. Nebyly v ní ani labutě, ani vrabci,

ani klouzačka s pískovištěm. Zato tam stála kaplička. Malý kamenný kostelíček s křížkem na věži. Dala ho tu postavit právě Ludmila. Drahomíra tentokrát nekřičela, nehubovala, dokonce vůbec ani nehlesla, když se Václav na té procházce před tím kostelíkem pozhledal. Byla jako med: „Už jsi veliký chlapec,“ začala, „proto s tebou budu mluvit jako s dospělým. Souhlasíš?“ Václav souhlasil. „Víš,“ pokračovala, „tvoje babička je sice hodná...“

„Je moc hodná, maminko, a mám ji velice rád,“ přerušil nadšený chlapec matčin úvod její divné řeči.

„No vidíš. Musíme jí proto pomoci.“ Jenže ve skutečnosti na žádnou pomoc babičce vůbec nemyslela. Chtěla jen vrazit klín mezi ni a Václava. Postavit mezi ně plot, aby její chlapec babičku přestal tolik ctít a milovat. „Ale babička nepotřebuje pomoci,“ podivil se Václav.

„Každý potřebuje někdy pomoc. A nepřerušuj mě stále. Babička je sice hodná, ale dělá velikou chybu. A ty, když už jsi tak velký a rozumný, jí pomůžeš tu chybu napravit. Pohleď, třeba tady ten kostelík tu stojí a není k ničemu...“

„Ale maminko, to je přece dům Boží!“ musel jí Václav skočit do řeči.

„Povídám ti, abys mě nepřerušoval. Nerozumíš mi? Tak tedy: ten kostelík stál naši knížecí pokladnu tolik peněz, že by sis za ně mohl pořídit vojenskou družinu vyzbrojenou nejlepšími zbraněmi a vybavenou nejlepšími koňmi.“

„To ale já nepotřebuji, maminko,“ namítl popravdě Václav.

„Každý knížecí syn potřebuje družinu. Nebo bys za ty peníze mohl mít velikou krásnou vinici na svahu nad řekou. Byla by jenom tvoje.“

„Ale maminko...“

„Neodmlouvej pořád! Tak tedy,“ začala už

Drahomíra zase zesilovat hlas, „mohla jsem za ty peníze koupit kus země, a tak naše knížectví rozšířit, aby bylo ještě větší a mocnější.“

Václav se tomu musel smát: „Ale babička říkala, že ten kostelíček, zasvěcený svatému Klimentovi, je vlastně brána, kterou vstupujeme do největšího, nejmocnějšího a nejkrásnějšího knížectví. Do knížectví Božího.“ Drahomíra viděla, že s Václavem nic proti Ludmile nepořídí. Ale svou nelásku k Ludmile měla už zasetu příliš hluboko v srdci. A tak, když jí nějaký d'áblík našeptal jiný nápad, jak Ludmile uškodit, nezahálela. „Nedostanu-li se Ludmile na kobylku přes Václava, udělám to přes jeho kamarády,“ rozhodla. „Už jsou to velcí hoši, Komoň už je skoro muž a cvalík Tuna je chlap jako pořez.“ Jednou si je pozvala, ale nastrojila to tak, aby se zdálo, že je náhodou potkala. Motali se zrovna kolem stáje. Když se kněžně zdvořile uklonili, zeptala se jich, jak se mají.

„Skvěle, paní kněžno. Skvěle, hlavně díky dobré paní Ludmile. Toho vraníka jsem dostal od ní,“ hrdě přiznával Komoň.

„Takovou vyzáblinku? Podívejme se, kdo by to řekl, že Ludmila je takový skrblik. Copak je to kůň? To je koza.“ Šla, a poručila štolbovi, aby přivedl Komoňovi dva nádherné bělouše. Ten koukal a myslel si, že se mu to zdá nebo že si kněžna dělá jen takovou legraci. Jenže nedělala. Ani když Tunu obdarovala stádečkem vykrmených vepřů. „To je za věrné služby, mládenci. A abyste věděli, že vaše kněžna umí být vděčná.“

Od té doby dostávali od kněžny dárky každá den. Jen to nesměli říci ani Václavovi, ani Ludmile. Tuna a Komoň se jim proto začali vyhýbat. Tvářili se, že mají moc práce a že nemají čas. A vyplácelo se jim to. Jednou dostali drahocenné šaty, pak vzácný pohár, jindy cizokrajný koberec nebo dýku se zlatým jílcem. Oba chlapíci nestačili děkovat. Během času si zvykli. Děkovali už míň, ale dárky brali stále. Pak už děkovat přestali.

„Ale něco za něco, mládenci,“ řekla jim jednoho dne kněžna Drahomíra. „Dostanete ještě víc, ale musíte udělat, co vám teď přikážu, i kdyby se vám nechtělo. Slibujete?“ Slibili. Hned druhý den na to se staly dvě věci. Václav byl poslán na hrad Budeč, aby si tam v klidu a soustředění opakoval latinu. Latinsky musel umět každý knížecí synek. Druhá věc, která se toho dne přihodila, byla horší. To kněžna Drahomíra způsobila hotovou bouřku. Proč? Prý se jí ztratil drahocenný prsten, dar od samého knížete Vratislava: „Tady jsem ho měla. Tady v tom pouzdře. Vím to naprosto jistě!“ Tady v tom křičela. „Někdo ho určitě ukradl.“ Celý dům byl obrácen naruby, všechno se prohledalo. I na půdě se hledalo a ve sklepě. Dokonce ve studni. Jako poslední místo, které služebnictvo ještě neprohledalo, byly komnaty dobré paní Ludmily. A právě tam, v jedné truhlici, úplně vespod, zabalený v aksamitu, byl prsten nalezen. Ubohá Ludmila. Plakala hanbou: „Nikdy bych se cizí věci ani nedotkla a opravdu nevím, jak se mohl tvůj prsten, Drahomíro, dostat do mé truhly.“ Ta se však vítězně usmívala: „Tady všichni vidíte, jaká je Ludmila doopravdy. Krade. Ukradla mi prsten kdo by to do ní řekl, že?“ Toho dne byli Komoň a Tuna odměněni pořádně těžkým měšcem plných kulatých grošíků. Za co? Za něco, zač by se slušný člověk musel stydět. Oni se nestyděli. Za pár dní se podruhé vkradli do Ludmiliných komnat, a to v čase, kdy ona sama byla v kostele na mši svaté. A zase, tak jako prve, tam něco nechali. Druhého dne zase křik. Prý kněžně někdo ukradl vzácný náramek. Dar vладыky Slavibora, otce naší kněžny. Hledali, všechno zpřevraceli, až našli. V ložnici samotné Ludmily, na dně skříňky, zabalený v sametu.

„Tato žena nemůže bydlet s námi. Buď je už tak stará, že neví, co dělá, a pak je náš Václav v nebezpečí, když s ní má zase trávit celé dny, nebo je to zlodějka, která dobře ví, co dělá, a

pak je to ještě horší,“ prohlásila přede všemi Drahomíra. Ludmila už neplakala. Porozuměla, že je to všechno jen výsledek Drahomířiny zlé vůle. Že to je léčka. Smutně se usmála a zašeptala: „Drahomíro, dítě nešťastné, odpouštím ti.“ Věděla, že proti lidské zlobě není lepší zbraň, než modlitba: „Bože, prosím tě, netrestej tuto špatnost a dej naší kněžně čas k lítosti, aby její svědomí mohlo být zase klidné.“

Všichni, kdo to viděli, poznali, že Ludmila je spravedlivá. I oni poklekli a modlili se za kněžnu Drahomíru. Drahomíra, místo aby se zastyděla, rozehnala lidi k jejich povinnostem. Ale Ludmilu vykázat z knížecího domu si přece jen netroufla: „Vždyť všichni jsou na straně té stařeny!“ uvažovala. Aby dosáhla svého cíle, musí vymyslet něco ještě horšího. Už v tom měla cvik, a tak na to brzy přišla.

Byla noc. Chodbou se plíží dva stíny. „Tuno,“ zašeptal ten jeden, „nebylo by lepší s touhle lesklou věcí, co neseš, a se všemi poklady, co už máme, utéct do cizí země a mít se dobře?“

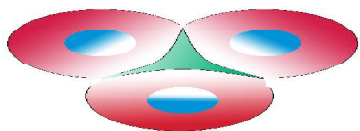
„Utečeme. Ale až splníme úkol.“ Sáhli na kliku dveří. Zamčeno. „Nevadí. Nejmenuji se zbytečně Tuna,“ zašeptal ještě ten tlouštík, rozběhl se a celou vahou narazil na dubové a kované dveře Ludmiliny ložnice. Dveře povolily. Za nimi klečí Ludmila a modlí se.

„Všichni se pojdte podívat! Všichni pojdte sem a pohleďte!“ tropil Komoň křik. Celý knížecí dvůr se seběhl a co nevidí: klečící Ludmila vzhlíží ke kříži a na hlavě jí sedí vladařská koruna. Tu korunu jí pevně nasadil Tuna a na nic se jí přítom neptal. Byla to koruna kněžny Drahomíry. To ona sama tak poručila, aby mohla říci: „Tak se podívejte! Vzala mi korunu, protože chce vládnout této zemi místo mě. Chce mi tak ukrást celou moji zem, a to je velký zločin!“ S tím už nešlo nic dělat. Zlé skutky kněžny

Drahomíry byly dokonány. Vlastně stalo se ještě něco. Když se konečně všichni rozešli, a když si Drahomíra vítězoslavně odnesla svou korunu, musela se Ludmila přichystat na cestu. Ani jí to netrvalo dlouho, protože Ludmila dohromady nic neměla. Co jen mohla, stejně dávno rozdala. Komoň a Tuna na ni teď dohlíželi. Ano, Ludmila měla odejít z domova. „Hlavně si tu, starucho, nezapomeň tady ten cár!“ Zavolal Tuna a hodil Ludmile přes hlavu závoj. Jemný a dlouhý, lehoučký závoj, který stále nosí, který ji chrání před ostrými paprsky slunce i před chladem a větrem.

„Co je to za hloupost, Tuno, takový závoj můžeme dobře prodat. Dobrý každý groš!“ zavolal Komoň, který už z lakotnosti docela zhloupl.

„Máš pravdu. Pro Ludmilu je takového závoje škoda.“ Takoví se z nich stali ničemníci. Začali se spolu o ten závoj tahat. Každý za jeden konec. A křičeli ještě na sebe, jako že já ho našel, patří mně, a já měl zase nápad, a tak patří mně. Byli to nestydové. Tahali se a tahali a předstírali, že ani neví, že v závoji je po celou tu dobu drahá hlava svaté Ludmily. Tahali se a cloumali při tom starou ženou sem tam. Ludmile začalo být horko, ale křičet nemohla, a brzy ani dýchat; vadilo jí sevření závoje. Pomyslela na Pána Ježíše Zmrtvýchvstalého a najednou usnula. Ani Komoň, ani Tuna ji neprobudili. Probudit se ani nechtěla, protože uviděla jasné světlo a poznala, že ta záře, měkká a vlídná záře už ji nikdy neopustí. Že se v ní brzy setká i se svým drahým vnukem Václavem a nikdo že už je od sebe nerozdělí.

Podle V. Renč, Kytice z Královské zahrady

Část druhá: Liturgické předměty

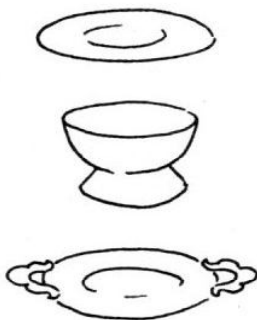
Dnes si povíme něco Liturgických předmětů. To jsou ty, které používáme při mši svaté.

Kalich použil Pán Ježíš při Poslední večeři, kdy poprvé v dějinách lidstva proměňoval víno ve svou krev. Každý kalich má tři části: pohár (1), prstenec (2) a nohu (3).

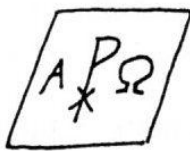

Paténa se používá od nejstarších dob. Rozeznáváme tři druhy:

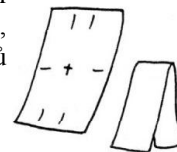
1. paténa *mešní*, která patří ke kalichu
2. paténa *konsekrační* – miska polokulovitého tvaru s podstavcem
3. paténa ke *sv. přijímání*, která slouží k zachycení úlomků sv. hostie při podávání.

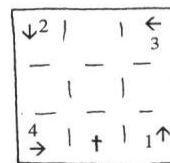
Palla vznikla ze zadní části korporálu, který se přehnul přes kalich, a tak chránil krev Páně v kalichu. Teprve od pozdního středověku se stala samostatnou součástí výbavy kalicha. Je ze lněného plátna a vyztužena lepenkou čtvercovitého tvaru.

Purifikatorium je šátek podélného tvaru, který slouží k očištění kalicha, patény či prstů kněze po omytí.

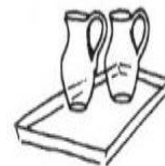
Korporál je naškrobená lněná čtvercová látka, která se skládá tak, aby z ní nemohly vypadnout případné částičky svatých hostií. Podkládá se při mši svaté pod kalich a další nádoby, ve kterých je tělo nebo krev Krista.

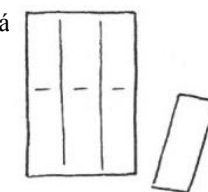
Ciborium se podobá kalichu, je však opatřeno víčkem a slouží k uchování svatých hostií ve svatostánku, případně se používá při podávání sv. přijímání.

Konvičky jsou skleněné nádobky, v nichž se přináší k oltáři víno a voda. Jsou připraveny na abaku, nebo se přinášejí v obětním průvodu.

Lavabo je bílá lněná utěrka, kterou bývají přikryty konvičky a do ní si kněz utře prsty po umytí rukou.

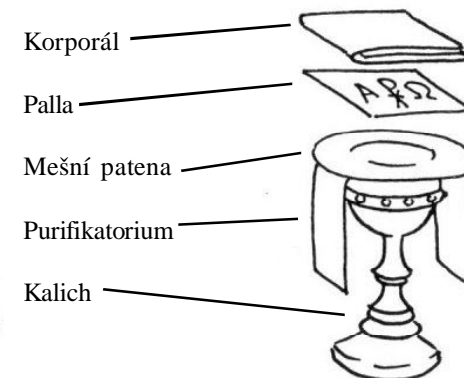
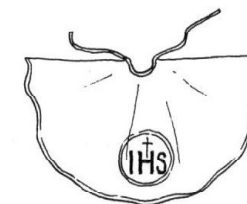
Monstrance je bohatě zdobená nádoba. V jejím středu je jako slunce umístěna velká hostie – Nejsvětější svátost. Z tohoto středu – slunce našeho života – vybíhají paprsky. Monstrance se užívá při výstavě Nejsvětější svátosti (adorace) anebo při průvodech (slavnost Těla a krve Páně).

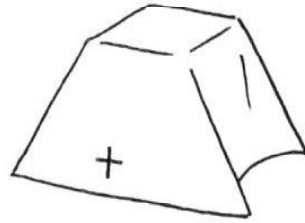
Pyxida slouží k uchování velké hostie ve svatostánku, pokud se tam monstrance pro velkou velikost nevejde.

Ciboriové véelum:

Kalichové velum na připraveném kalichu.

Kontrola vědomostí:

Při Poslední večeři nalil Pán Ježíš víno do _____. Tuto nádobu používá při mši svaté také kněz, který po nalití vína přikryje pohár _____. A umístí jej na _____. Na tuto lněnou čtvercovou látku staví vždy i _____. Hostie ke mši svaté jsou nachystány v _____, velká hostie může být na mešní _____. Při svatém přijímání dbá kněz s ministranty o to, aby žádná částička nespadla na zem. Proto ministrant drží v ruce _____. Víno a voda se přinášejí k oltáři v _____. K očištění kalicha slouží _____, po umytí prstů se kněz osuší _____. Do svatostánku se ukládá nejenom _____ s malými svatými hostiemi, ale i _____ s velkou svatou hostií.

Zkouška znalostí z minulé části

Křesťané se scházejí na mši svatou v Kostele. Vyvýšené části kostela říkáme presbytář, kde je umístěn také oltář. Boží slovo se předčítá od ambonu. Kněz řídí celé shromáždění od sedes. Nádoby a další potřebné věci pro liturgii jsou připraveny na abaku. Nejsvětější svátost se uchovává ve svatostánku. Na mši svatou se chystá kněz s ministranty v sakristii, varhaník přichází na kůr, schola se shromažďuje na zvláštním okraji chrámové lodi - presbytáře. Křest se zpravidla uděluje u křtitelnice. Svátost smíření přijímají věřící ve zpozdnicí.

Rébusy

Piráti

Pětice pirátů uloupila poklad, přesně sto zlatých. Piráti mají zvláštní způsob, jak rozdělit kořist: -Nejstarší navrhne, jak by kořist rozdělil on. -Všichni pak hlasují. - Pokud získá nadpoloviční většinu, tak je po jeho. -Pokud ji nezíská, tak ho ostatní zabijí a začíná vše od znova, jen je o piráta méně. Všichni piráti jsou v tomto dělení velmi zběhlí. Nikdy si nedovolí porušit pravidla. Každému pirátovi jde v první řadě o svůj život. Hned ve druhé o svůj majetek. A když nejde ani o majetek, ani o život, tak rád uškodí ostatním. Jak dopadne dělení?

Oheň

V hořícím domě je skupina přátel. Chce se dostat za každou cenu ven, neboť dům za 12 minut spadne. Musí proběhnout chodbou která je celá v plamenech. Pokud skrz ní chce někdo projít, tak musí mít u sebe hasící přístroj a plameny alespoň trochu krotit. Problém je, že přátelé mají jen jeden. Chodbou mohou jít zároveň maximálně dva lidé. Pak se někdo musí vrátit s přístrojem a mohou jít další dva. Mezi přáteli je jeden hasič, který se v plamenech pohybuje běžně, a tak dokáže chodbou proběhnout během minuty. Jeho nejlepší kamarád, taky docela korba, proběhne za minuty dvě. Pak je tam ještě jeden starší pán, kterému to trvá čtyři minuty, a ožrala, který se bude chodbou motat pět minut. Pokud jde dvojice, pohybuje se rychlostí pomalejšho. Jak budou postupovat, aby se dostali ven do 12 minut, než dům spadne?

♦ Vyslovíš-li mé jméno, zabiješ mě. Kdo jsem?

♦ Tři horolezci podnikli výstup na dosud nepokořenou horu. Když však vystoupali na vrchol, našli zde tři zmrzlá těla. Jak je to možné?

♦ Na počátku je to černé, při použití je to rudé, na konci je to šedé. Co to je?

♦ Metu, metu, nevymetu, nesu, nesu, nevynesu, až čas přijde samo vyjde.

♦ Kdo ho spatří, nechť ho potlačí; kdo ho chce chovati, musí se varovati; dáš-li mu masti, bude růsti, když naroste, bude krásti, všecko ti před očima pobere a z domu tě vyžene.

♦ Tuto hádanku napsal ještě v minulém století Albert Einstein. Tvrdil, že 98 % lidí ji nedokáže vyřešit během jedné hodiny. Patříte mezi ta 2 % ??? Fakta : 1. Je 5 domů v 5 rozdílných barvách. 2. V každém domě žije osoba rozdílné národnosti. 3. Těchto 5 obyvatel pije svůj nápoj, kouří svoje cigarety a chová zvířata. 4. Nikdo nepije to co ostatní, nekouří co ostatní a nechová to co ostatní.

Rady :

1. Angličan žije v červeném domě.
2. Švéd chová psy.
3. Dán pije čaj.
4. Zelený dům je nalevo od bílého.
5. Obyvatel zeleného domu pije kávu.
6. Ten co kouří Pall Mall chová ptáky.
7. Obyvatel žlutého domu kouří Dunhill.
8. Ten co žije ve středním domě pije mléko.
9. Nor žije v prvním domě.
10. Ten co kouří Blend, žije vedle toho, co chová kočky.
11. Ten co chová koně, žije vedle toho, co kouří Dunhill.
12. Ten co kouří Blue Master pije pivo.
13. Němec kouří Prince.
14. Nor žije vedle modrého domu.
15. Ten co kouří Blend, má souseda, který pije vodu.

Otázka: Kdo chová rybičky?

Sudoku, Tajenka

1	7			2		4		
		5					7	
2			4	7	1			
			2	3				6
3	2			5			4	1
9				1	4			
			7	8	6			9
	8					7		
		1		4			3	8

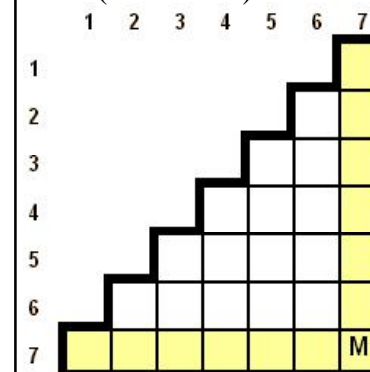
					2	6	4	3
	2		5			9		
			9					5
						1	7	
9	4	8	3	7	1	2	5	6
	1	6	4			8		
4					3			
		2			9		8	
1	9	3	2					

4					7	5		
1	5		6	7				
8		2			5			
	8	1		6		7	3	
		5	9	4	3	6		
6	3			8	2	5		
			3			1	7	
			2	6		8	4	
3		7						6

Ve škole:

“Děti, kdo mi poví, čím se živí sýkorka?”

“Sím”, hlásí se malá Míša”(TAJENKA)”!

1. Předložka
2. Slepíčí citoslovce
3. Králík z klobouku
4. Neopeřená
5. Kamarád králíka Boba
6. Jezdí po tom vlaky a tramvaje
7. Tajenka

Správné výsledky rébusů z minulého čísla

Š o t e k

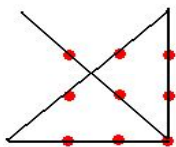
Panna - Orel

Nejprve si úlohu trochu zjednodušíme: Stačí aby byly všechny mince stejně otočeny. Je jedno, zda pannou či orelm nahoru. Pokud jsou všechny mince otočeny stejně, pak jsme hotoví. Mudrc si tedy řekne, že na dvou mincích je panna a na dvou orel. Otočí křížem dvě mince. Pokud byl předpoklad 2+2 správný, a dvě stejně otočené mince nebyly vedle sebe, pak byly křížem, a po tomto tahu černokněžník ukončí hru.

Jestli se tak nestalo, tak se mudrc nevzdává myšlenky o dvou mincích tak a dvou onak. Jestliže dvě stejné mince nebyly proti sobě, pak musí být vedle sebe. (A předchozí tah to nezměnil) Mudrc otočí dvě libovolné mince vedle sebe, což zařídí (pokud je předpoklad 2+2 správný), že dvě stejné mince jsou proti sobě. Nyní stačí otočit dvě protilehlé mince, a měl by být konec. Hra ještě nekončí? Pak se zdá, že se mudrcův předpoklad o dvou a dvou mincích nebyl správný.

Znamená to, že jedna mince je otočena jinak, než ostatní. Už je to jednoduché. Mudrc otočí libovolnou minci, a buď budou všechny stejně, nebo dvě a dvě. Neboli pokud hra pokračuje, pak mudrc zopakuje celý dosavadní postup. Tentokrát si je jistý, že na dvou mincích je panna a na dvou orel, a tedy že hru už ukončí. A teď se vraťme k původnímu zadání. To je o malinko složitější. Ale opravdu jen o drobek. Stačí když mudrc bude postupovat jak je popsáno výše, jen v každém druhém tahu otočí všechny mince.

Tečky:

■ Kdo má vpředu dvě oči, ale vzadu ještě spoustu dalších? -**Páv**

■ Neustále to mění tvar, ale přesto je to stále kulaté. Co to je? -**Měsíc**

■ Muž je sám na pustém ostrově.

Na nejbližší pevninu to je 5 kilometrů a on neumí plavat, ani nemá k dispozici žádný přepravní prostředek. Bez cizí pomoci se přesto zachrání. Jak? -**Počká, až hladina zamrzne a přejde na pevninu.**

■ Ve stáji jsou lidé a koně. Celkem je zde 22 hlav a 72 nohou. Kolik koňů a kolik lidí je ve stáji? - **Ve stáji je 14 koní a 8 lidí. Výpočet: 14*4 + 8*2 = 72**

■ Pokud v závodě předběhnete závodníka na druhém místě, na kolikátém místě budete? - **Na druhém**

■ Co bylo první - kuře nebo vejce? - **Vejce. Dinosauři již kladli vejce, ale kuřata v té době nebyla.**

■ Tři muži se potápějí v řece, ale když vylezou z vody, jenom dva mají mokré vlasy. Jak je to možné? - **Třetí muž je holohlavý.**

Ponožky

- Tři. Alespoň dvě ponožky mají stejnou barvu.

Tajenka

Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky.

“Sousedko!
včera jsem byl u
doktora. Vyšetřil mi
hlavu, ale nic nenašel!”
“To se dalo
čekat!”

“Jean, přineste
mi klavír.”
”Proč pane?”
”Zapomněl jsem
si na něm
doutník.”

“Moje máma jezdí
autem jako blesk.”
”Tak rychle?”
”Ne, ale každou
chvilí s ním práskne
někam do stromu.”

“Jean, kde jsou děti?”
”V lednici, vaše
lordstvo.”
”A nebude jim tam
zima?”
”Ne. Zavřel jsem
dveře”

“Pepičku? Proč jsi
nakreslil tatínkovi
zelené vlasy?”
“Protože nemám
plešatou pastelku.”

Sedí lord v salonu a snídá. Najednou křach, bum, prásk, do salonu se probourá auto. Lord nehne ani brvou a pozve řidiče ke stolu. Po vydatné anglické snídani se zeptá: “Pane, kam vlastně máte namířeno?” Řidič mu odpoví: “Do Liverpoolu.” “To jste měl kratší přes kuchyň.”

Vykoukne krokodýl z vody na
rybáře a ptá se:
”Berou, berou?”
”Ale kdepak, ani řuk...”
”Tak se na ně vykašl a pojď
se vykoupat.”

“Tak co Pepičku, už chodíš
do školy půl roku, umíš
abecedu?” “Jo, do stovky.”

Naskočí policajt do
tramvaje a zařve:
“Sledujte ten taxík!!!”

Pozor! Soutěž

Pořádně si prohlédněte tyto noty. Soutěžní otázka pro tento měsíc zní:
Která písnička je skryta v zápisu na notové osnově?

Správné odpovědi vhaďte do připravených krabiček v sakristii do 15. června.

Ze správných odpovědí budou vylosováni tři, kteří obdrží věcnou cenu.

Vyhodnocení soutěže z minulého čísla

Poté, co se mi do rukou dostaly obsahy krabiček z minulé soutěže, byl jsem zklamán Vaší pasivitou. Jak v Bítýšce, tak v Lažánkách se našli pouze tři lidé, kteří se vyjádřili. Všichni tři zasluhují pochvalu, že nebyli pasivní, ale namáhali svou šedou kůru mozkovou a vymýšleli název časopisu.

Jsou to: *Anonym* (Tě Buh!)

Ročková Anna (**Dé Dé Káčko** = Dusivý Dým Kadidla)

Vodová Hana (Zvoneček)

Těmto dvěma jmenovaným autorům (anonyma nelze identifikovat) náleží sladká odměna, kterou dostanou od pana faráře po nedělní mši svaté. Necht' se o ní přihlásí.

Jestli se Vám některý z těchto názvů líbí a chtěli by jste, aby se stal názvem našeho časopisu, připište ho k soutěžnímu lístku.

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost Veverská Bítýška,
Hvozdecká 125, 664 71 Vev. Bítýška